

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2005-02-24

NR: 15

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Fortsatt stark konjunktur och låg inflation

Vice riksbankschef Irma Rosenberg talade under torsdagen vid ett möte ordnat av Handelsbanken om arbetet med att utveckla det penningpolitiska analysunderlaget samt om det aktuella ekonomiska läget.

"Låt mig börja med att lyfta fram en förbättring i det penningpolitiska analysunderlaget som vi inför i den kommande inflationsrapporten. Vi kommer att vid sidan av vårt huvudscenario redovisa prognoser för inflationen där prognoshorisonten är längre än den hittills varit och med antagandet att reporäntan utvecklas i linje med s.k. implicita terminsräntor som avspeglar de förväntningar som finns på finansmarknaden om den framtida räntepolitiken", sa Rosenberg.

"De nya beräkningarna redovisas som ett kompletterande underlag samtidigt som prognosen i vårt huvudscenario görs på samma sätt som tidigare. Förhoppningen är att detta mer fylliga underlag ska göra det lättare att förstå hur vi i direktionen resonerar t.ex. i situationer när inflation påverkas av tillfälliga faktorer. Tidigare har vi ibland rensat vårt inflationsmått för tillfälliga faktorer som vi inte vill ska påverka penningpolitiken. Genom att sträcka ut prognoshorisonten kan vi nu tydligare visa att dessa faktorer klingar av och bättre motivera utformningen av penningpolitiken", förklarade Rosenberg.

"Vid årsskiftet 2002-03 då energipriserna steg kraftigt kompletterade vi analysen med ett inflationsmått som var rensat för energipriserna. Det fick en del bedömare att tro att vi bytt inflationsmål och ledde till en debatt om vilket inflationsmått som var mest relevant för penningpolitiken och när vi återigen skulle komma att inkludera energipriserna i det måttet. Jag tror att det tydligare hade framgått hur vi ville hantera energiprissvängningarna om vi då också hade visat inflationsutvecklingen i ett något längre tidsperspektiv, just på det sätt vi nu kommer att göra", fortsatte Rosenberg.

"Att vi samtidigt kommer att göra prognoserna under ett alternativt antagande för reporäntan är något jag också vill lyfta fram. Att anta att reporäntan är oför-

ändrad, som vi brukar göra i vårt huvudscenario tydliggör hur inflationen utvecklas jämfört med målet vid nuvarande penningpolitik, men är förstås inte realistiskt om marknaden är inställd på en snabb förändring av räntan. Ett ränteantagande närmare marknadsförväntningarna gör det lättare att jämföra våra prognoser med andra bedömares som normalt inte förutsätter oförändrad ränta. Det förbättrar dessutom möjligheterna för våra uppdragsgivare och olika externa bedömare att utvärdera våra prognoser och hur vi sköter oss", sa Rosenberg.

"Förändringarna handlar om att det ska bli lättare att förstå hur direktionen och Riksbanken resonerar. Det handlar alltså inte om att sättet att bedriva penningpolitiken ändras. Låt mig också understryka att en ränteutveckling i linje med terminsräntor inte ska tolkas som det antagande för penningpolitiken som vi i Riksbanken anser mest sannolikt", betonade Rosenberg.

"När det gäller det aktuella ekonomiska läget tycker jag att den konjunkturbild vi tecknade i samband med fjolårets sista inflationsrapport och när vi sist tog ställning till reporäntan i januari i grova drag står sig. Så har det också varit i mer än ett år nu; även om det funnits en del osäkerhet kring konjunkturen har den faktiskt rullat på med god kraft. Utvecklingen sedan vårt räntemöte i januari ger inte skäl att göra några större revideringar av bedömningarna. Prognosen att euroområdet kommer att utvecklas något sämre än vi räknade med i december verkar stå sig. I Sverige är tillväxtförutsättningarna fortsatt goda. KI:s Konjunkturbarometer för februari visar visserligen en svagare ordertillväxt i industrin de senaste månaderna, men orderläget är trots det gott och företagen är optimistiska om produktionsstillväxten framöver. Byggkonjunkturen är på väg uppåt och de flesta tjänstebanscherna ser positivt på framtiden. Detsamma gäller hushållen, som uppvisar en stor tillförsikt inför det kommande året. Det här kan sammantaget göra att vi i det korta perspektivet kanske t.o.m. behöver skriva upp vår svenska BNP-prognos en aning", fortsatte Rosenberg.

"På arbetsmarknaden är utvecklingen fortsatt ganska trög även om det finns vissa tecken på att en ljusning är på väg. Till exempel fortsätter antalet nyanmälda lediga platser att förbättras och antalet varsel är lägre än för ett år sedan. Att sysselsättningen utvecklats svagt samtidigt som BNP-tillväxten varit stark beror på den snabba produktivitetstillväxten. Företagen har kunnat tillverka mer utan att behöva nyanställa. Om efterfrågan i ekonomin fortsätter att öka som vi räknat med kommer företagen dock att tvingas öka arbetsstyrkan. Sysselsättningen vänder därför troligen upp under 2005", sa Rosenberg.

"Låt mig slutligen säga några ord om den penningpolitiska beslutssituationen. Hög tillväxt ger gradvis stigande resursutnyttjande. Under en stor del av den kommande tvåårsperioden väntas inflationen ändå bli lägre än inflationsmålet på 2 procent. Mot den bakgrunden skulle man kunna argumentera för att sänka styrräntan ytterligare. Men det finns också skäl som talar emot en sänkning. Drivkrafterna bakom den låga inflationen, den snabba produktivitetstillväxten och den låga importerade inflationen, är utbudsfaktorer som i sig verkar stimulerande på tillväxten. Tillväxten är redan hög och överstiger vad som bedöms vara långsiktigt hållbart. Penningpolitiken är dessutom expansiv i dagsläget, vilket bl.a. bidrar till att hushållsupplåningen och priserna på bostäder stiger i snabb takt. Inve-

■ steringarna i näringslivet vände också tydligt uppåt i fjol och vi räknar med en fortsatt ökning i hygglig takt under resten av prognosperioden. Mot den bakgrunden har jag gjort och gör även i dagsläget bedömningen att efterfrågan inte behöver stimuleras ytterligare med penningpolitiken. Samtidigt förtjänar det som alltid att understrykas att denna bedömning gäller idag och under de förutsättningar som nu råder. Om vi exempelvis skulle se en tydligt svagare konjunktur skulle bedömningen kunna bli en annan", avslutade Rosenberg.